

ת"פ 978/08/18 - מדינת ישראל, המאשימה נגד מחמוד בן דאוד עלקם, הנאשם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 978-08-18 ישראל נ' בן דאוד עלקם (אחר/נוסף)
בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא

בעניין: מדינת ישראל - המאשימה

נגד
מחמוד בן דאוד עלקם - הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד עינת מידן

ב"כ הנאשם: עו"ד אחמד אבו קטיש

הכרעת דין

כללי

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו שתי עבירות פציעה (על פי התיאור המילולי של העבירה בכתב האישום), או פציעה בנסיבות מחמירות (על פי סעיפי החיקוק שצוינו לצד התיאור המילולי).
בכתב האישום נטען כי ביום 24.7.18 בשעה 21:37, בסמוך לדרגנוע המוביל לקומה 1 בקניון "הדר" בירושלים, התפתח דין ודברים בין הנאשם לבין מוחמד עבידייה ומאלק עבידייה, על רקע סכסוך קודם בין שתי המשפחות. הנאשם ירד בדרגנוע, ומאלק אחז בחולצתו ומשך אותו בחזרה. הנאשם הוציא סכין מכיס אחורי במכנסיו, מוחמד ניסה לאחוז בנאשם והחלה תגרה בין השלושה. הנאשם דקר את מאלק מתחת לבית השחי השמאלי וגרם לו לחתך שטחי בעומק הנמוך מסנטימטר וכן דקר את מוחמד בירך ימין וגרם לו לשני חתכים שטחיים.
2. הנאשם כפר במיוחס לו, הודה כי שני המתלוננים פנו אליו ואחד מהם תקף אותו, טען כי התגונן בעזרת מפתח וכי כל מעשיו חסו תחת כנפיה של הגנה עצמית. הנאשם כפר בכך שהחזיק סכין או השתמש בסכין.
3. מטעם המאשימה העידו שני המתלוננים ועדת ראייה- עובדת בחנות שבסמוך אליה התרחש האירוע. כן הוגשו מטעם המאשימה שלוש הודעות שנגבו מהנאשם, הודעותיהם של ארבעה עדי ראייה והם עובדת נוספת בחנות

הסמוכה למקום האירוע, מאבטח בקניון ושני עוברי אורח, מסמכים רפואיים שנערכו בעניינם של המתלוננים, הודעה שנבנתה מרופא שטיפל במאלק, סרטוני מצלמות אבטחה של הקניון בהם ניתן לראות, בין היתר, את האירוע ואת החנות שאליה נמלט הנאשם לאחריו, תמונות של החבלות שנגרמו למתלוננים וחפצים שנתפסו באירוע (ת18 ות19), הקלטת שיחה למוקד 100 של המשטרה בה דיווח על האירוע (ת6) ודו"ח הפעולה של השוטרת שהגיעה למקום האירוע (ת20).

מטעם ההגנה העיד הנאשם עצמו והוגשו הודעותיהם של שני בני משפחתו המתארים את תקיפתם האלימה על ידי בני משפחת המתלוננים, שאירעה לאחר האירוע נושא כתב האישום, הודעה של עד ראייה נוסף ומסמכים רפואיים שנערכו בעניינו של הנאשם לאחר האירוע.

הראיות

4. הראייה המרכזית בתיק היא סרטוני מצלמות האבטחה שהוגשו בהסכמה. הוגשו מספר סרטונים ממצלמות אבטחה שונות המוצבות בקניון. הסרטונים הרלבנטיים ביותר לצורך הכרעה בתיק זה הם שני סרטונים ממצלמות האבטחה של הקניון (ת2) שנקראים "רחבת מוצצים" ו"דרגנוע 54 יורד". סרטונים אלה הוגשו על ידי המאשימה בצורתם הגולמית וכן בצורה ערוכה, שבה נעשתה "הקפאה" של תמונות מסוימות וחלקים מהם הוקרנו בהילוך איטי.

בסרטונים אלה נראים הנאשם ושני המתלוננים עומדים ליד הדרגנוע שנע בכיוון מטה. הנאשם משוחח בטלפון ומאלק ומוחמד עומדים לידו. הנאשם אמר דבר מה למאלק, פנה אל הדרגנוע והתחיל לרדת. מאלק פסע אחרי, וכשהנאשם נמצא כבר על המדרגות הנעות, מאלק אחז בכתפו של הנאשם ומשך בחולצתו. הנאשם מעד, הסתובב לכיוון מאלק ומאלק משך את הנאשם בחולצתו כלפי מעלה וגרם לו לחזור לנקודת המוצא של הדרגנוע. מיד עם הגעתו לנקודת המוצא, הנאשם, שעמד עם הפנים לכיוון מאלק, הכניס את ידו הימנית לכיס האחורי של מכנסיו ופסע לאחור, כשמאלק ומוחמד מתקדמים לעברו. הנאשם שלף דבר מה מהכיס האחורי ורץ לעבר מאלק תוך שהניף לעברו את ידו הימנית. מאלק ברח לאחור ועלה על הדרגנוע שנע לכיוון מטה כשגבו מופנה לעבר הירידה. באותו הזמן מוחמד רץ לכיוון הנאשם אחז בו מאחור ומשך והרחיק אותו ממאלק. מאלק עלה במעלה המדרגות הנעות וחזר למקום מוצא, חבט בנאשם עם תיק גב שהחזיק וברח לאחור. כתוצאה מהחבטה משקפי הראייה של הנאשם נפלו לרצפה. הנאשם רץ לעברו של מאלק ובשלב זה השניים יצאו מטווח הקליטה של המצלמות. כעבור שניות ספורות ניתן להבחין ממרחק במוחמד כשהוא בורח לאחור בכפיפה קלה תוך אחיזת פלג גופו האמצעי- תחתון, ולידו מאלק בורח לאחור והנאשם רץ לעברו ומניף את ידיו. לאחר מכן הנאשם נראה בורח לתוך חנות "מוצצים".

5. מוחמד תיאר בעדותו תיאור דומה לדבריו בהודעתו במשטרה, שהוגשה במקום חקירה ראשית, ולפיו, כאשר הוא ומאלק יצאו מחדר הכושר שבקניון פגשו בנאשם והנאשם קילל את מאלק. מאלק אחז בחולצתו של הנאשם ואמר לו לבוא ולדבר והנאשם שלף סכין כסופה וניסה לדקור את מאלק. הוא עצמו תפס את הנאשם מאחור והנאשם דקר אותו ברגלו באמצעות הסכין שהחזיק. בעקבות הדקירה הוא נזקק לתפרים ברגלו. לדבריו, הוא לא הכיר את הנאשם קודם לכן, אך ידע את שמו, וזמן קצר לפני האירוע, מאלק והוא ראו את הנאשם בקומה הראשונה של הקניון. מוחמד לא זכר באילו קללות קילל הנאשם את מאלק ושלל את הטענה כי הוא ומאלק עקבו אחרי הנאשם בקניון.

הגם שניכר כי מעמד הדין בבית המשפט לא היה נח למוחמד והוא השתדל להמעיט במילים, בסופו של יום הודעתו במשטרה ועדותו במשפט תואמים את הנראה בסרטון. לא התרשמתי כי דבריו בתחילת החקירה הנגדית, בהם כבר כי נחקר במשטרה או כפירתו בכך שהחתימה שעל הודעתו היא חתימתו, יש בהם כדי לפגום במהימנותו. על פי התרשמותי, הגם שהחקירה בבית המשפט תורגמה לו, הוא לא הבין באותו שלב לגמרי את שנשאל ועל כן השיב כפי שהשיב. הגם שמוחמד הוא עד בעל עניין, העובדה שעדותו תואמת את שנראה בסרטון, מאפשרת לקבוע עובדות על פיה.

6. הודעתו של מאלק במשטרה הוגשה אף היא במקום חקירה ראשית. בהודעתו תיאר כי לאחר שסיים להתאמן בחדר הכושר שבקניון, הוא ומוחמד יצאו להסתובב בקניון ופגשו את הנאשם בקומה הראשונה. הם החליפו שלומות והוא שאל את הנאשם מדוע הגיע למקום עבודתו של בן דודו יחד עם אחרים וביקשו להכותו ולדברי מאלק, בשלב זה הנאשם איים עליו כי יזמין אחרים על מנת להכותו. הוא פנה ללכת לכיוון רכבו והנאשם עקב אחריו כשהוא מדבר בטלפון, קילל אותו ואמר "אם אתה גבר חכה לי פה". הנאשם קילל את אמו ולכן הוא תפס אותו בחולצתו. הנאשם חזר לכיוונו, פתח סכין ודקר אותו מתחת לבית השחי. מוחמד תפס את הנאשם מאחור והנאשם דקר את מוחמד ברגלו. מוחמד נפל והנאשם חזר אליו ודקר אותו פעם נוספת מתחת לכף יד שמאל. מאבטח עם נשק הגיע למקום והנאשם ברח לחנות "מוצצים". לאחר דקות ספורות הגיעה משטרה למקום, הנאשם חזר למקום ואיים עליו ולאחר מכן נעצר על ידי השוטרים. מאלק הכחיש כי הגיע לקניון במטרה למצוא את הנאשם או להרביץ לו וטען כי לא הרים יד על הנאשם, אך כאשר הנאשם ניסה לדקור אותו הוא הכה אותו עם התיק, אשר הכיל בקבוק בושם קשיח.

בחקירתו הנגדית בבית המשפט חזר מאלק על עיקרי גרסתו במשטרה. מאלק אישר כי היה סכסוך קודם בין משפחתו לבין משפחת הנאשם, כי האירוע אירע בתקופת "הודנה" בין שתי המשפחות, וכי כשנפגשו בקניון הוא היה הראשון שפנה לנאשם וזם שיחה עמו, לטענתו, מאחר ואינו "רוצה בעיות", אך טען כי לאחר מכן הנאשם הוא שהלך אחריו, קילל אותו והזמין בשיחת טלפון אחרים על מנת שיבואו להכותו. מאלק כבר בכך שאיים על הנאשם, הודה בכך שתפס את הנאשם בחולצתו לאחר שקילל את אמו, ועמד על כך שהנאשם דקר אותו באמצעות סכין כסופה נפתחת שהחזיק בידו.

לא מצאתי טעם לפקפק גם בעדותו של מאלק, אשר תואמת אף היא את הנראה בסרטוני מצלמות האבטחה. מאלק הודה בפשטות, וללא התחממות, גם בחלקים באירוע שלא החמיאו לו, כגון העובדה שהוא זה שפנה אל הנאשם ראשון בנוגע לסכסוך בין המשפחות, העובדה שתפס את הנאשם מחולצתו והעובדה שהכה את הנאשם באמצעות התיק. עדות זו, המשתלבת גם עם יתר הראיות, מאפשרת לקבוע על פיה ממצאים.

7. בהודעתו של מאור אדרי (ת/8), אשר הוגשה בהסכמה, הוא תיאר כי כשביקר בקניון במועד האירוע שמע צעקות ותשומת ליבו הופנתה אל התגוששות הדדית במסגרתה הנאשם, שהחזיק סכין ביד, דקר אחד משני אנשים שהיו מולו. העד, שהחזיק נשק ברישיון, שלף את נשקו, צעק לעבר הנאשם להתרחק לאחור ולזרוק את הסכין ואז הנאשם רץ לתוך חנות "מוצצים" כשהסכין בידו. הוא הסתכל כדי לבדוק ששני האחרים אינם בסכנת חיים, ראה כי אחד מהם דימם מרגלו ולשני דימום באזור בית השחי, ולאחר מכן רץ לתוך החנות, שם ראה את הנאשם נשכב על הרצפה כשהוא מדמם מראשו.

8. מתוך המסמכים הרפואיים (נ/1, ת/11 ו-ת/12) עולה, כי לנאשם נגרמו סימנים אדומים על כל פניו וחתך קטן

בצדו הימני של המצח, הוא הושאר להשגחה במשך מספר שעות בחדר מיון ולאחר מכן שוחרר לביתו.

למוחמד נגרמו שני חתכים שטחיים בירך ימין, הוא נזקק לתפרים ולחבישה שבוצעו בחדר המיון ולאחר מכן שוחרר לביתו.

למאלק נגרמה דקירה שטחית מתחת לבית השחי השמאלי שעומקה לא יותר מ- 1 ס"מ ושריטה שטחית בכף יד שמאל, הוא טופל בחדר מיון ושוחרר לביתו.

הרופא מחמוד סלמאן שטיפל במאלק הבהיר בהודעתו שהוגשה בהסכמה (ת/13), כי מאלק אמר לו שהותקף באמצעות סכין, וחיווה דעתו כי פציעותיו של מאלק נגרמו באמצעות חפץ חד, סכין או מברג. העד הוסיף כי מדובר בפציעה ששוליה היו סדירים וישרים ועל כן אינו סבור שהפציעה יכולה הייתה להיגרם ממפתחות של רכב.

9. יעקב סיארה הוא מאבטח בקניון אשר במועד האירוע עבד בשער הכניסה הסמוך לרחבה שבה התרחש האירוע. הודעתו הוגשה בהסכמה (ת/10) ועולה ממנה כי הנאשם, המוכר לו מעבודתו במקום, ניהל שיחה קולנית עם שני המתלוננים. מאלק משך את הנאשם בחולצה וקרע אותה ומוחמד קפץ עליו מאחור במטרה להכותו, ואז הנאשם עשה תנועת חדה עם ידו מימין לשמאל, לעבר הגוף של אחד מהמתלוננים ולעבר רגלו של השני והם צעקו "סכין, סכין, הוא דוקר". העד תיאר כי לא ראה מה הנאשם החזיק בידו ולא ראה האם אמנם הייתה באירוע סכין.

הגם שההודעה הוגשה בהסכמה, יש פער בין סדר הדברים המתואר על ידי העד לבין הנראה בסרטון בכל הנוגע לעיתוי שבו מוחמד קפץ על הנאשם מאחור, והעובדות בעניין זה תיקבענה על פי הנראה בסרטון.

10. שמואל בנישו, לקוח בחנות "מוצצים" תיאר בהודעתו שהוגשה בהסכמה (ת/9) כי בהיותו בקופה ראה אנשים מתקוטטים ואת הנאשם מתקרב לחנות. הוא שמע אישה שצעקה "הוא בא לדקור אותנו" ואישה אחרת שאמרה שהוא עובד כאן. הנאשם והמאבטח אמרו שאצל שני האחרים יש סכינים אך הוא עצמו לא ראה סכין באירוע.

תרומתו של עד זה לבירור המחלוקת העובדתית היא נמוכה.

11. מימי עליאן, עובדת בחנות מוצצים תיארה בהודעתה שהוגשה במקום חקירה ראשית (ת/21) כי כשהייתה בחנות ראתה את הנאשם, המוכר לה מעבודתו בקניון, נכנס אל תוך החנות כשפניו מגואלות בדם ובראשו חתך ואמר "לא עשיתי כלום". מאחוריו עמדו שני מאבטחים ונשקיהם שלופים. כן ראתה פצוע נוסף שרוע על הרצפה מחוץ לחנות. היא סייעה לנאשם לחטא את הפצע בראשו ותוך כדי כך הנאשם אמר "הם רוצים להרוג אותי", הוא החזיק את הטלפון שלו בידו ושב וביקש את משקפי הראייה שלו. לדבריה, היא לא ראתה את אירוע התקיפה עצמו מאחר ובאותו שלב שהתה במחסן החנות. בחקירתה הנגדית במשפט הבהירה העדה כי אינה זוכרת האם ראתה סכין בידיו של הנאשם.

איש מהצדדים לא חלק על מהימנות עדותה של עדה זו, ואולם לנוכח העובדה כי לא הייתה עדה לאירוע עצמו, תרומת עדותה לבירור המחלוקת העובדתית היא שולית.

12. הוא הדין ביחס לדועא עליאן, עובדת נוספת באותה חנות, אשר הודעתה (ת/24) הוגשה בהסכמה. לדבריה, בעת קרות אירוע האלימות הייתה במחסן, שמעה צעקות ויצאה אל שטח החנות, שם ראתה את הנאשם בתוך החנות כשהוא פצוע בראשו, וכן ראתה שני פצועים נוספים מחוץ לחנות. העדה תיארה חילופי דברים בין הנאשם לבין אחרים שעמדו מחוץ לחנות. תחילה אמרה כי היו אלה חילופי איומים אך לאחר מכן אמרה כי השניים שאלו את הנאשם מי פצע אותו ואיימו לפגוע במי שפגע בו. היא ראתה שהנאשם החזיק טלפון והשוטר לקח אותו ממנו.

13. ג'האד זוגבי, עובד נוסף בחנות "מוצצים", תיאר בהודעתו שהוגשה אף היא בהסכמה (נ/2), כי בעת שהיה בחנות ראה את הנאשם, המוכר לו מעבודתו בקניון, נכנס לתוך החנות ואחריו נכנס מאבטח עם נשק. מחוץ לחנות עמדו שני בחורים וצעקו. המאבטח אמר לו שלנאשם יש סכין והוא אמר למאבטח כי אין לו סכין והוא לא ראה סכין אצל הנאשם, אשר אחז במכשיר טלפון בלבד. הנאשם דימם מראשו והוא טיפל בו. בהמשך הוא מנע מבני משפחתו של הנאשם שהגיעו לקניון מלהיכנס לחנות. העד הבהיר כי לא ראה את אירוע האלימות שאירע מחוץ לחנות ואף לא שוחח כלל עם הנאשם, ובשל כך, גם לעדות זו אין תרומה ממשית לבירור המחלוקת העובדתית.

14. בהודעתו הראשונה של הנאשם במשטרה (ת/14) שנגבתה כשעתיים וחצי לאחר האירוע, הוא תיאר סכסוך שקיים בין משפחתו למשפחת המתלוננים, אשר היה באותו שלב במצב של "הפסקת אש". עוד תיאר כי פגש במתלוננים בקומת הקרקע של הקניון וכי מאלק פנה אליו, ביקש שיצאו החוצה ואיים עליו ש"יעשה ממנו קצוץ". הוא התקשר לדודו, שלא ענה לו, ועלה בדרגנוע לקומה העליונה. שני המתלוננים עלו אחריו. מאלק שב ופנה אליו באותן מילים מאיימות, והוא ביקש ממנו להתרחק ופנה לרדת בדרגנוע לקומה 1. מאלק תפס אותו בחולצתו וקרע אותה, הוא הוציא מכיסו את מפתחות הרכב, מוחמד תפס אותו מאחור ומאלק הכה אותו בראשו עם התיק שהחזיק. לטענתו, הבחין כי מוחמד אוחז בידו סכין, הוא תפס את היד שאחזה בסכין והכה באמצעותה ברגלו של מוחמד כדי להרחיקו, ואז ברח לעבר החנות.

בהודעה שניה שנגבתה מהנאשם כתשע שעות לאחר מכן (ת/16) חזר הנאשם על תיאור הסכסוך, תיאור הפגישה עם המתלוננים, האיומים שהשמיע כלפיו מאלק והמעקב של השניים אחריו ברחבי הקניון, בקשתו כי יניחו לו, ניסיונו לרדת בדרגנוע לקומה 1, אחיזתו של מאלק בחולצתו וקריעתה, ואחיזתו של מוחמד אותו מאחור והכאתו בראשו על יד מאלק באמצעות התיק שאחז. בעקבות המכות עפו משקפיו והוא התקשה לראות והוא אף נפצע בראשו. לדבריו בהודעה זו, מוחמד החזיק בידו חפץ שאינו יודע את טיבו, והוא הכה את מוחמד ברגלו עם מפתחות הרכב שלו. מאלק המשיך לתקוף אותו עד שהצליח לברוח לחנות, והמאבטחים מנעו מהמתלוננים מלהיכנס אחריו. הנאשם הכחיש כי איים על מאלק במהלך האירוע, הכחיש כי החזיק סכין או עשה שימוש בסכין והכחיש כי תקף את מאלק או התקרב אליו.

בהודעה שלישית שנגבתה מהנאשם למחרת היום (ת/17) הכחיש הנאשם כי אמר בהודעתו הראשונה שמוחמד אחז סכין וטען כי אמר לחוקר שגבה את הודעתו כי מוחמד החזיק חפץ כלשהו ביד שהוא אינו יודע את טיבו. בהודעה זו טען הנאשם, כי הכה את מוחמד ברגלו גם באמצעות מפתחות הרכב שהוציא מכיסו וגם באמצעות החפץ שמוחמד החזיק בידו והוא אינו יודע האם מוחמד נפצע כתוצאה מכך. הנאשם הוסיף כי במהלך האירוע ניסה לתקוף את מאלק, אך לא הצליח להגיע אליו. במסגרת חקירה זו הוצגו לנאשם סרטוני מצלמות האבטחה והוא הסביר כי כשנראה מדבר בטלפון הוא התקשר לדודו כדי לספר לו שמאלק איים עליו, אך הדוד לא ענה לו, וכי כשנראה מוציא דבר מה מהכיס האחורי של מכנסיו, היו אלה מפתחות הרכב שאותם הוציא כדי להפחיד את מאלק. גם בשלב זה עמד הנאשם על טענתו כי לא התקרב למאלק ולא הכה אותו, לא ידע להסביר כיצד נגרמו החבלות של המתלוננים ואמר כי ייתכן שהם דקרו את

עצמם. הנאשם טען כי האיום של מאלק להורגו והעובדה שנגע בו כאשר משך אותו מחולצתו הקימו לו זכות להגנה עצמית.

15. בעדותו במשפט הבהיר הנאשם במסגרת חקירה ראשית כי הגם שמתוך אחת מהודעותיו במשטרה משתמע שהחזיק בסכין, הוא אמר לחוקר שלא ראה מה החפץ שבו אחז מוחמד (עמ' 22 שורות 22-23). עם זאת, בחקירה נגדית הודה הנאשם כי אמר לחוקר שייטכן שמוחמד החזיק סכין, וזאת מאחר והחוקר שב וטען כי באירוע הייתה מעורבת סכין (עמ' 27 שורות 5-6). הנאשם טען כי היה בדרכו לצאת מהקניון לעבר רכבו שחנה בקומה שבה התרחש האירוע, אך שב וירד במדרגות הנעות מתוך חשש שאם יצא מהקניון המתלוננים יתקפו אותו. הנאשם חזר על עיקרי גרסתו בחקירותיו במשטרה, שב והכחיש כי החפץ שהוא נראה אחז בו בסרטון הוא סכין, וטען שוב ושוב כי מדובר במפתח של רכב. גם במסגרת זאת טען הנאשם כי לא הצליח להגיע למאלק ולהכותו, ולכל היותר הניף לעברו את היד שאחזה במפתח.

הנאשם, אשר מסר אמרות שונות במשטרה ובבית משפט סתר את עצמו בחלק מהאמרות, בפרט בשאלה המרכזית - האם באירוע הייתה מעורבת סכין ומי היה זה שהביאה למקום. בעניין זה גרסתו של הנאשם מתפתחת ומתפתלת, החל מטענה כי מוחמד הוא ששלף סכין והנאשם הכה אותו באמצעותה, עבור דרך הטענה כי מוחמד החזיק חפץ שהנאשם אינו יודע את טיבו והנאשם הכה אותו באמצעות מפתח הרכב, ועד לטענה כי הנאשם הכה את מוחמד הן באמצעות החפץ הן באמצעות המפתח. טענה אחרונה זו היא קשה, שכן לא ניתן להבין כיצד בתוך כל המהומה שארכה שניות ספורות בלבד, הצליח הנאשם להחזיר את מפתחות הרכב לכיס ולאחוז את החפץ שהחזיק מוחמד בידו. קשה גם לקבל את טענתו כי לא אמר לחוקר שגבה את הודעתו הראשונה שמוחמד החזיק בסכין, שכן הודעה זו הוגשה בהסכמה, ללא חקירת גובה ההודעה, על כך המשתמע מכך.

טענתו של הנאשם כי לא התקרב למאלק ולא הכה אותו בשום דרך אינה מתיישבת עם ממצאי הפציעה של מאלק, וטענת הנאשם כי מאלק דקר את עצמו אינה מתיישבת עם ההיגיון ואינה עולה בקנה אחד עם הנראה בסרטונים.

על רקע זה קיים קושי ממשי לקבל את גרסתו של הנאשם ולקבוע על פיה עובדות.

16. הודעותיהם של מהדי עלקם, אחיו של הנאשם, ומוחמד עלקם, בן דודו (נ/4 ונ/3 בהתאמה) הוגשו מטעם ההגנה בהסכמת המאשימה. השניים תיארו כי הוזעקו למקום על ידי הנאשם שהתקשר אל אחיו ואמר לו שיש לו בעיה בקניון "הדר", אך כשהגיעו למקום הותקפו על ידי אחרים, אשר לדברי מוחמד הם בני משפחתם של המתלוננים. השניים לא היו עדים לאירוע נושא כתב האישום, ועדויותיהם אינן רלבנטיות לקביעת האשמה.

17. מטעם ההגנה הוגש תמליל של הקלטה שהועתקה מהטלפון של הנאשם (נ/5). מתוך הקשר הדברים ניתן להבין כי הנאשם הוא האדם המכונה בתמליל "גבר 2". בהקלטה נשמע אדם הקורא לנאשם לצאת החוצה ואומר "**בוא תצא החוצה אני ואתה לבד**". הנאשם נשמע אומר "**אני בקניון, תבוא, תביא את כל הדודים שלי**" ובהמשך אומר למאן דהוא "**קח, תחביא את זה, תבוא וואלא, תבוא**". מתוך מכלול הראיות שהוגשו עולה תהייה מהו החפץ שהנאשם ביקש מאדם אחר להחביאו, ואולם משעה שהנאשם לא נחקר כלל בעניין זה, לא מצאתי להתייחס אליו בקביעת הממצאים.

קביעת עובדות

18. אין בין הצדדים מחלוקת על עיקרה של ההתרחשות העובדתית. כך, הצדדים מסכימים כי הנאשם והמתלוננים נפגשו ביום האירוע בקומת הקרקע של הקניון, כי מאלק הושיט את ידו ללחיצה לנאשם ושאל אותו על אודות מעשיו במסגרת הסכסוך בין המשפחות. אין אף מחלוקת כי גם הנאשם וגם המתלוננים עלו לקומה השנייה של הקניון, וכי לאחר שיח קצר הנאשם החל לרדת בדרגנוע ומאלק משך אותו מחולצתו במעלה המדרגות הנעות. לבסוף אין מחלוקת, כי הנאשם הכה את מוחמד ברגלו באמצעות חפץ כלשהו.

19. המחלוקות בין הצדדים נוגעות למספר עניינים ובהם השאלה האם מאלק איים לפגוע בנאשם כשהיו בקומה הראשונה של הקניון, האם באירוע היה שימוש בסכין, מי הביא אותה לזירה ומהו החפץ שבאמצעותו נגרמה פגיעתם של מאלק ומוחמד. מחלוקת נוספת עוסקת בשאלה האם הנאשם פגע במאלק ופצע אותו במהלך האירוע.

20. ביחס לסוגית השימוש בסכין מסקנתי היא כי הנאשם הוציא סכין מכיסו ותקף באמצעותה את מאלק ומוחמד.

אמנם, בסרטון ניתן לראות כי הנאשם מוציא דבר מה מכיסו האחורי, אך לא ניתן להבחין בטיבו של החפץ בשל מהירות התנועה. עם זאת, לכידת התמונה השנייה בסרטון הערוך מלמדת כי מדובר בחפץ כסוף וארוך, אשר דומה דמיון רב מאד ללהב של סכין ואינו דומה כלל למפתח של רכב- החפץ שהנאשם טען כי החזיק בידו. בלכידת התמונה השלישית בסרטון הערוך ניתן לראות בברור כי מדובר בחפץ בעל להב חד וארוך יחסית שאינו מפתח של רכב.

יתרה מכך, ההגנה הסכימה להגשת הודעתו של עד הראיה מאור אדרי (ת/8) ללא צורך בחקירה נגדית. משמעותה של הסכמה זו היא העדרה של מחלוקת ביחס לכל הפרטים העובדתיים שנטענו בהודעה, ובכלל זה הטענה כי הנאשם החזיק בידו סכין.

הודעות העדים האחרים, אשר השיבו כי לא ראו סכין בידו של הנאשם, אין בהן כדי לפגוע בעוצמתה של ראייה זו, שכן עדים אלה לא ראו את שלב הקטטה והפגיעה, אלא ראו את הנאשם לאחר שברח לתוך החנות, בשלב שבו כבר יכול היה להיפטר מהסכין.

לראיות אלה מתווספת הודעת הרופא שטיפל במאלק (ת/13) שהוגשה בהסכמה, אשר מחזקת את המסקנה כי פגיעתו של מאלק נעשתה באמצעות חפץ חד כגון סכין או מברג, ולא באמצעות מפתח. אמנם מדובר בעדות סברה, שלא נערכה כחוות דעת מומחה, ואולם ההגנה לא חלקה על ניסיונו המקצועי של הרופא ועל כשירותו להעריך את הגורם לפגיעה שבה טיפל.

21. למען הסר ספק אבהיר, כי לא ניתן לקבל את גרסתו הראשונה של הנאשם לפיה מוחמד הוא ששלף סכין והנאשם הכה את מוחמד באמצעותה. ראשית, הנאשם חזר בו מטענה זו בהודעות מאוחרות יותר ובעדותו במשפט. שנית, בסרטונים ניתן לראות בברור את הנאשם שולח את ידו לכיס האחורי של מכנסיו ומוציא מתוכו חפץ שעמו הוא תקף את המתלוננים. באותו זמן החזיק הנאשם בידו השנייה גם פלאפון. לפיכך, שתי ידיו של הנאשם היו עסוקות באופן שלא אפשר לו לתפוס חפץ נוסף אשר לטענתו הוחזק על ידי מי מהמתלוננים.

כאן המקום להתייחס לטענה שהועלתה בסיכומים, לפיה בכניסתו לקניון הנאשם עבר בדיקה ביטחונית שמנעה כל אפשרות מצדו להכניס סכין לתוך שטח הקניון. לטענה זו אין אחיזה בחומר הראיות. ב"כ הנאשם הסכים להגשת הודעתו של המאבטח בקניון, אשר לא נשאל בחקירתו על עניין זה, ובכך ויתרה ההגנה על האפשרות לברר עם המאבטח את הסוגיה במסגרת חקירה בבית משפט. לא ניתן גם להסתמך על ידיעה שיפוטית כללית בדבר בדיקות ביטחון הנערכות לנכנסים לקניון, שכן כפי שעולה מתוך חומר הראיות, הנאשם עבד בעבר בקניון, וייתכן שההיכרות עם המאבטחים אפשרה לו להיכנס לתוך שטח הקניון ללא בדיקה.

22. אשר לסוגית תקיפתו ופגיעתו של מאלק על ידי הנאשם, לאחר שבחנתי את הראיות מצאתי כי המסקנה האפשרית היחידה העולה מהן היא כי במסגרת האירוע האלים שהתרחש בין הצדדים, הנאשם הכה את מאלק ופצע אותו באמצעות הסכין. הראיות המתעדות את החבלות של מאלק הוגשו בהסכמה ואין חולק על עצם הפגיעה. אמנם, בסרטוני האבטחה לא ניתן לראות את הרגע המדויק שבו פגע הנאשם במאלק, שכן חלק מן ההתרחשות לא נקלט במצלמות, ואולם ניתן לראות כי מיד לאחר שהנאשם שלף את החפץ שהחזיק בכיסו הוא התקדם במהירות לכיוון מאלק ואף הניף לעברו את ידו, וכי בהמשך הוסיף ותקף את השניים, שאף הם נהגו באלימות כלפי הנאשם. מתוך התרחשות זו, והעובדה שהאירוע, שארך שניות ספורות, הסתיים בפגיעתו של מאלק בבית השחי וביד, ניתן להסיק, מעבר לספק סביר, כי הנאשם הוא שפצע את מאלק. טענתו של הנאשם כאילו מאלק הוא שפצע את עצמו אינה מתיישבת עם ההיגיון ועם התשתית הראייתית הקיימת.

23. לבסוף, ביחס לשאלה האם מאלק איים על הנאשם כאשר נפגשו לראשונה בקומה הראשונה של הקניון, לא אוכל לקבוע ממצא פוזיטיבי בשאלה זו, שכן הראיה היחידה לכך היא דבריו של הנאשם עצמו, אשר לא התקבלו. עם זאת חשוב לציין, כי התנהלותו התוקפנית של מאלק כלפי הנאשם נראית היטב בסרטון, ולמעשה הוא היה הראשון מבין שני הצדדים שנהג בדרך של אלימות פיזית ביחס לנאשם כאשר משך בחוזקה בחולצתו. על כן, לא מן הנמנע כי הוא אף איים לפגוע בנאשם עת נפגשו זמן קצר קודם לכן.

24. סיכומם של דברים, ניתן לקבוע מעבר לספק סביר, כי הנאשם והמתלוננים נפגשו ביום האירוע בקומת הקרקע של הקניון. מאלק פנה אל הנאשם, לחץ את ידו ושאל אותו לפשר התנהלותו בנוגע לסכסוך שקיים בין המשפחות. הנאשם והמתלוננים עלו בנפרד לקומה השנייה, ניהלו שיח כלשהו והנאשם אף שוחח בטלפון. הנאשם פנה והחל לרדת בדרגנוע ומאלק תפס את חולצתו, משך אותו בחוזקה וגרם לו לחזור למקום שבו עמדו המתלוננים. הנאשם שלף סכין מהכיס האחורי של מכנסיו ותקף באמצעותה את שני המתלוננים, אשר אף הם נהגו כלפי הנאשם באלימות. מוחמד אחז בנאשם מאחור וניסה להרחיקו ממאלק ואילו מאלק הכה את הנאשם בראשו באמצעות תיק הגב שלו והפיל את משקפיו על הארץ. בין הצדדים התחוללה תגרה קצרה ולאחריה הנאשם ברח לחנות והמתלוננים נותרו ברחבה שלפני הכניסה לחנות. כתוצאה מהשימוש של הנאשם בסכין נפצעו מאלק ומוחמד כמתואר בכתב האישום.

הגנה עצמית

25. אין חולק כי הנאשם נהג באלימות כלפי המתלוננים. המחלוקת המשפטית עוסקת בשאלה האם עומדת לו טענת הגנה עצמית.

26. סעיף 34 לחוק העונשין התשל"ז-1977 קובע את תנאיה של ההגנה העצמית:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו; ואולם, אין אדם פועל תוך הגנה עצמית מקום שהביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים."

27. ההגנה העצמית אף כפופה לעיקרון הכללי של מידתיות שנקבע בסעיף 34טז שזו לשונו:

**"חריגה מן הסביר
הוראות סעיפים 34, 34א ו-34ב לא יחולו כאשר המעשה לא היה סביר
בנסיבות העניין לשם מניעת הפגיעה."**

28. יישומם של כללים אלה למקרה דנן מוביל למסקנה, לפיה לא התקיימו התנאים שנקבעו בחוק לתחולתה של ההגנה העצמית. אמנם מאלק הוא שפתח באלימות פיזית כלפי הנאשם, כאשר משך אותו מחולצתו, ואניח לזכות הנאשם גם, כי כשנפגשו זמן קצר קודם לכן, מאלק איים עליו ש"יעשה אותו קצוץ". אף על פי כן קשה לקבוע כי כתוצאה ממעשים אלה נשקפה סכנה מוחשית לפגיעה בחייו או בגופו של הנאשם, ומכל מקום אין מדובר במעשים שהיו דרושים באופן מיידי כדי להגן מפני סכנה זו.

האירוע כולו אירע כאשר השלושה שהו בתוך קניון הומה אדם. בניגוד לנאשם, המתלוננים לא היו חמושים בנשק חם או קר, ושלושתם עמדו במרחק של מטרים ספורים בלבד ממאבטח של הקניון שהיה חמוש. בנוסף, לאחר שמאלק משך בחולצתו של הנאשם הוא חדל ממעשי האלימות כלפיו, ונראה כי השניים ממשיכים לשוחח. אף אם הנאשם חש תחושה סובייקטיבית של סכנה, בידי עמדה האפשרות לעזוב את המתלוננים וללכת לרכבו, או לברוח לחנות שאליה ברח לאחר שדקר את המתלוננים או לפנות למאבטח ולבקש שיזמין משטרה.

בהודעתו ת/17 שורות 105-107 נשאל הנאשם מדוע לאחר שמאלק משך אותו בחולצתו הוא לא ניסה לברוח ולהתקשר למשטרה ולומר שיש אדם שמאיים עליו והשיב **"כי המשפחות שלנו לא רוצות משטרה"**, ובהמשך כשנשאל מדוע לא ברח מלכתחילה לתוך החנות, אמר כי לא חשב על אפשרות זו (שם בשורה 158). תחת זאת, כפי שעולה מתוך חומר הראיות, הנאשם הזעיק למקום את בני משפחתו, פעולה שבנסיבות המקרה דנן יש בה כדי לאותת על כוונה להמשיך את האירוע האלים.

29. מתוך האמור עולה כי הגם שלפחות חלק מדרכי הפעולה האפשריות שאינן כוללות שימוש באלימות עמדו לנגד עיני הנאשם בשעת האירוע, הוא נמנע מלהשתמש בהן ובחר לשלוף מכיסו סכין ולתקוף באמצעותה את המתלוננים, פעולה שלא הייתה נחוצה באופן מיידי להצלת חייו או גופו.

30. יתרה מכך, אף אם ניתן היה לקבל בדוחק את הטענה כי לנאשם נשקפה סכנה לפגיעה בגופו מצד מאלק, אשר

תקף את הנאשם בידיים חשופות, קשה לקבוע זאת ביחס למוחמד אשר לא הכיר את הנאשם קודם לאירוע ואף נראה בתחילת הסרטון, וטרם שלפת הסכין על ידי הנאשם, כמי שלא מגלה עניין רב בשיח של הנאשם עם מאלק או במעשיו של מי מהם. זאת ועוד, אף אם מעשיו של מאלק העלו סכנה לפגיעה בגופו של הנאשם, שלפת הסכין ודקירתם של השניים נעדרת כל פרופורציה לחומרת האיום.

כאן המקום להזכיר כי גם הנאשם אמנם נחבל בראשו ובפניו, ואולם פגיעה זו אירעה כאשר מאלק חבט בנאשם עם תיקו שהכיל בתוכו בקבוק בושם קשיח, מעשים שבאו לאחר שלפת הסכין על ידי הנאשם והשימוש בה.

31. בנסיבות אלה, לא מתקיימים תנאיה של ההגנה העצמית.

הגנה מן הצדק

32. אין מחלוקת כי לא הוגש כתב אישום נגד איש משני המתלוננים. בכל הנוגע למוחמד, ניתן להבחין היטב בסרטון כי הוא יזם מגע פיזי עם הנאשם רק לאחר שראה אותו שולף את הסכין ומנסה לפגוע במאלק, וטיב המגע ביניהם היה אחיזה בנאשם מאחור בניסיון למנוע ממנו מלהגיע אל מאלק. על כן לא ניתן להשוות בין עניינו של מוחמד, שבמעשיו ביקש למנוע את התקיפה מצד הנאשם, לבין מעשיו של הנאשם.

33. שונים הם פני הדברים בקשר למאלק, אשר היה הראשון לנהוג בצורה אלימה כלפי הנאשם כאשר משך אותו מחולצתו בזמן שירד בדרגנוע. משעה שמאלק הביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה מצד הנאשם, שגם היא כשלעצמה פסולה, הוא יתקשה להנות מהגנה עצמית גם ביחס למעשיו לאחר שהותקף על ידי הנאשם.

34. יש טעם לפגם בעובדה כי עד היום, בחלוף כשנה וחצי מאז התרחשות האירוע, המאשימה טרם קיבלה החלטה בעניינם של המתלוננים, ומשעה שלא הוגש כתב אישום, אניח, לצורך ההחלטה, כי אין גם כוונה להגישו. ככל שהדבר נוגע למאלק, הדברים מעלים קושי ממשי שיש בו כדי לבסס טענה של אכיפה לא שוויונית. אכן, יש הבדל בין הנזק שגרם הנאשם במעשיו לבין הנזק הגופני שגרם מאלק לנאשם, ואולם פער זה אין בו כדי להצדיק באופן מלא את התוצאה.

35. עם זאת, מצאתי כי בנסיבות אלה סעד של ביטול כתב האישום אינו הולם, זאת בשל החומרה היתרה שבמעשי האלימות של הנאשם שבוצעו באמצעות נשק קר שנשא עליו ואשר שימש גם לתקיפה ופציעה של אדם נוסף. לפיכך, תרופתו של הנאשם לנוכח התנהלותה של המאשימה תהא בקביעת העונש.

סוף דבר

36. כאמור בתחילת הדברים, בפרק הוראות החיקוק מיוחסות לנאשם שתי עבירות פציעה, ואולם לצדן נכתב כי מדובר בעבירות לפי סעיפים 334 ו-335(א)(1) שהן עבירות פציעה בנסיבות מחמירות. בסיכומיה הבהירה המאשימה כי מבקשת להרשיע את הנאשם בשתי עבירות פציעה בלבד (עמ' 29 שורה 6).

37. לנוכח האמור לעיל, משהוכח מעבר לספק סביר כי מעשיו של הנאשם גרמו לפציעתם של שני המתלוננים וכי לא עומדת לנאשם הגנה עצמית או הגנה מן הצדק המצדיקה את ביטול כתב האישום, אני מרשיעה את הנאשם בשתי עבירות פציעה לפי סעיף 334 לחוק העונשין.

ניתנה היום, ז' שבט תש"פ, 02 פברואר 2020, במעמד הצדדים